

Куκος Марина Василівна,
аспірант кафедри криміналістики
та судової медицини Національної
академії внутрішніх справ

**ПРЕДМЕТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ
ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ
У НЕЗАКОННЕ ВИРОБНИЦТВО, ВИГОТОВЛЕННЯ,
ПРИДБАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ, ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ПЕРЕСИЛАННЯ
ЧИ ЗБУТ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ
РЕЧОВИН АБО ЇХ АНАЛОГІВ**

Втягнення неповнолітніх у незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів є кримінальним правопорушенням, яке посягає на нормальний розвиток та майбутнє нашої країни. При розслідуванні вказаних кримінальних правопорушень важливого значення має встановлення предмету кримінального правопорушення.

Досліджуючи дане питання, необхідно виокремити такі чотири групи: незаконне виготовлення наркотиків шляхом витягання з медичних препаратів; виготовлення наркотиків із незаконно вироблених нарковмісних культур; виготовлення наркотиків із сортів маку і коноплі; виготовлення синтетичних наркотиків хімічним шляхом [1, с. 490].

Серед наркотиків, найбільш поширеними в якості предмета закладки були: опій та опій ацетилований – 32 % випадків; метадон – 28 % випадків; амфетамін – 22 % випадків; канабіс – 5 % випадків; героїн (в окремих випадках героїн збувався із кокаїном та метадоном) – 4 % випадків; концентрат із макової соломи (в окремих випадках із прекурсором ангідридом оцтової кислоти) – 3 % випадків; меткатиноном (ефедрон), PVP, 2 (Pyrralidih-1-y) -1-(fhiophen-2-y) pertan-arie (-PVT); 4 бром-2,5- диметоксиамфетамін (ДОВ); 5-Fluoro-AB PINACA; MPH, AB-PINACA-CHM, PVP; марихуана; таблетки «екстазі» – по 1 % випадків [2].

У той же час, відповідно до чинного законодавства діяльність, пов'язану з обігом наркотиків на території нашої держави, дозволяється лише з метою і в порядку, встановлених Законом України від 15 лютого 1995 р. «Про наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори» [3]. Під обігом наркотиків розуміються види діяльності з культивування рослин, включених до Переліку, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, пересилання, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, транзиту через територію України, використання, знищення наркотиків, включених до Переліку [4], що дозволяються і контролюються згідно із Законом України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори» [3].

Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів – це згруповані в списки наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, включені до таблиць згідно з законодавством України та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (усі наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори згруповано у чотири таблиці: I – особливо небезпечні, II – небезпечні речовини і препарати, обіг яких обмежено та стосовно яких установлюються заходи контролю, III – менш небезпечні речовини і препарати, обіг яких обмежено і стосовно яких допускаються виключення деяких заходів контролю, IV – прекурсори). Перелік затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого органу виконавчої влади в галузі охорони здоров'я і публікується в офіційних друкованих виданнях [5, с. 34].

Виходячи із вказаних норм законодавства, такими предметами можуть бути:

наркотичні засоби – речовини природні чи синтетичні, препарати, рослини, включені до Переліку. Найбільш поширеними у студентському середовищі є наркотичні засоби рослинного походження – похідні різних сортів конопель (каннабісу смола, каннабісу олія тощо), опійні препарати (опій, ацетилований опій, екстракційний опій); напівсинтетичні наркотичні засоби (героїн); синтетичні наркотичні засоби (перветин, метадон, фенамін, фентаніл та ін.), а також наркотичні лікарські засоби (трамадол);

психотропні речовини – речовини природні чи синтетичні, препарати, природні матеріали, включені до Переліку. Найбільш поширеними у студентському середовищі є такі психотропні речовини (амфетамін, ЛСД, мескалін, тетрагідроканнабінол, феназепам);

аналоги наркотичних засобів та психотропних речовин – заборонені до обігу на території України речовини синтетичні чи природні, не включені до Переліку, хімічна структура та властивості яких подібні до хімічної структури та властивостей наркотичних засобів і психотропних речовин, психоактивну дію яких вони відтворюють. Зазвичай наркотики-аналоги виготовляють при створенні нового фармацевтичного препарату, під час якого визначається та вивчається низка речовин, що мають порівнювані властивості, але дещо відрізняються своєю молекулярною структурою. Наданий час механізм притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення протиправних діянь з аналогами наркотичних засобів і психотропних речовин» не врегульований;

прекурсори – речовини, які використовуються для виробництва, виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин, включені до Переліку. Найбільш поширеними у студентському середовищі є такі перкурсори ацетон, етиловий спирт, ефедрин, ангідрид оцтової кислоти, соляна та сірчана кислоти, толуол, калію перманганат тощо).

Отже, правильне визначення предмету кримінального правопорушення при розслідуванні втягнення неповнолітніх у

незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів відіграє важливе значення як при кваліфікації протиправних дій, так і мірі покарання винних осіб.

Список використаних джерел

1. Настільна книга слідчого. 2-ге видання, перероблене і доповнене / В. Я. Тацій, В. В. Сташис, М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова. К. : Вид. Дім «Ін Юре», 2007. 728 с.

2. Про результати роботи підрозділів ДБНОН Національної поліції України. Київ, 2020. 95 с.

3. Про наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори : Закон від 15 лют. 1995 р. № 60/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

4. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів : постанова Кабінету Міністрів України від 6 трав. 2000 р. № 770. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF#Text>.

5. Стрільців О. М., Кузьмічова-Кисленко І. В., Лашук О. В. та ін. Розслідування незаконного збуту наркотичних засобів та психотропних речовин: посібник. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. 135 с.

Купренюк Єлизавета,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра

ННІ № 1 Національної академії

внутрішніх справ

Науковий керівник:

Патик Леся,

доцент кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ПІД ЧАС ОГЛЯДУ НА ВІДКРИТІЙ МІСЦЕВОСТІ

За останні кілька років дрони набули величезної популярності не лише як розважальні аксесуари, але і як професійне обладнання. Вони використовуються, починаючи від аерофотознімків і відео, через різні види моніторингу та вимірювань, закінчуючи порятунком людських життів. На превеликий жаль, після 24 лютого 2022 року життя України докорінно змінилося, кожен українець відчув на собі негативні наслідки війни. В складних умовах сьогодення, часто виникає необхідність здійснювати фіксацію злочинних дій в деокупованих регіонах, проводити огляд значних за обсягом територій, де допоміжним елементом є застосування безпілотних літальних апаратів (далі – БпЛА). Поряд з цим, у сільському господарстві БпЛА допомагають